

Наша жеља и циљ ће бити да процеси у правцу мира, када почну, буду потпуно отворени и да не обухвате и не дозволе никакве тајне споразуме било које врсте. Време освајања и територијалног увећавања је прошло; такође и време тајних споразума у које се улазило у интересу појединих влада, а који би у неком неочекиваном тренутку вероватно нарушили мир у свету. Та срећна околност, сада јасна сваком ко се бави јавним пословима и чије се мисли више не задржавају на времену које је прохујало и припада прошлости, омогућава свакој земљи чији су циљеви у складу с правдом и миром у свету да то јавно изјави.

У овај рат смо ушли због тога што је дошло до кршења права, која су нас погодила у живо месо и која би учинила живот немогућим и за наше људе уколико им се не би стало на крај а свет обезбедио да се она више никада не понове. Према томе, оно што ми тражимо у овом рату није ништа што би било својствено само нама. Ми желимо да свет буде погодно и безбедно место за живот, а нарочито да буде безбедан за све мирољубиве земље које, као и наша земља, желе да живе својим животом, да оснивају своје институције, да буде сигурне у правду и поштене поступке других народа света, а против силе и себичне агресије. У том интересу сви народи света су у ствари партнери, а ми смо, са своје стране, потпуно свесни да, уколико не буде правде према другима, неће је бити ни према нама. Према томе, наш програм је програм за мир у свету, а тај програм, једини могућ, како га ми видимо, је следећи:

I Отворени споразуми о миру до којих ће се доћи отворено и након којих неће бити приватних међународних договора било које врсте а дипломатија ће увек наступати искрено и пред очима јавности.

II Апсолутна слобода пловидбе морима, изван територијалних вода, како у доба мира тако и у доба рата, сем што се иста може забранити, потпуно или делимично, међународном акцијом у циљу примене међународних споразума.

III Отклањање, у мери у којој је то могуће, свих препрека економског карактера и успостављање једнаких услова трговине за све земље које прихватају мир и које се удруже у циљу одржавања мира.

IV Давање и прихватање одговарајућих гаранција о смањењу националног наоружања и његовом свођењу на најнижи ниво који ће бити у складу с унутрашњом безбедношћу.

V Слободно, отворено и потпуно непристрасно прилагођавање свих колонијалних захтева, засновано на строгом поштовању начела да ће, у одлучивању о свим таквим питањима суверенитета, интереси односних становништава имати једнаку тежину као и правични захтеви владе о чијем праву треба да се одлучи.

VI Повлачење са целокупне руске територије и такво решење свих питања која се тичу Русије које ће обезбедити најбољу и најслободнију сарадњу осталих земаља света како би јој се обезбедила неометана прилика која неће бити понижавајућа да самостално одлучи о свом властитом политичком развоју и националној политици и како би била уверена у искрену добродошлицу у друштво слободних земаља у оквиру институција које сама изабере; и не само у добродошлицу, већ и у сваку помоћ која јој може бити

неопходна или коју може пожелети. Начин на који ће братске земље третирати Русију у наредним месецима представљаће пробу њихове добре воље, разумевања њених потреба, за разлику од њихових властитих интереса, као и њихових интелигентних и несебичних симпатија.

VII Белгија се, с тим ће се сложити цео свет, мора повући и реорганизовати, без икаквог покушаја да се ограничи суверенитет који ужива заједно са свим другим слободним земљама. Ниједан други појединачан акт неће послужити боље од овог у циљу поновног успостављања поверења земаља у законе које су саме успоставиле и утврдиле за регулисање својих међусобних односа. Без овог исцељујућег акта целокупна грађевина и валидност међународног права биће трајно поткопана.

VIII Целокупна територија Француске треба да буде ослобођена а освојени делови треба да се врате, док неправда коју је Пруска нанела Француској 1871. године у погледу Алзаса и Лорене, што је нарушавало мир у свету готово педесет година, треба да се исправи како би поново могао да се обезбеди мир у интересу свих.

IX Поновно прилагођавање граница Италије треба да се изврши дуж јасно препознатљивих етничких линија.

X Народима Аустро-Угарске, чије место међу земљама желимо да буде осигурано и очувано, треба пружити најслободнију прилику за самосталан развој.

XI Румунија, Србија и Црна Гора треба да се повуку: окупиране територије треба да буду враћене; Србији треба да се омогући слободан и безбедан излаз на море; међусобни односи балканских држава треба да се утврде путем пријатељског договора дуж историјски утврђених линија припадности и националности; треба да буду дате међународне гаранције за политичку и економску независност и територијални интегритет балканских држава.

XII Турском делу садашње Отоманске Царевине треба гарантовати сигуран суверенитет, али другим националностима које се сада налазе под турском влашћу треба осигурати стварно безбедан живот и ничим неометану могућност самосталног развоја, док Дарданели треба да буду трајно отворени за слободан пролаз бродова и проток трговине свих земаља на основу међународних гаранција.

XIII Треба да се успостави независна држава Пољска која треба да обухвати територије настањене неспорно пољским становништвом и треба јој омогућити слободан и безбедан излаз на море. Њена политичка и економска независност и територијални интегритет треба да буде гарантоване на основу међународног споразума.

XIV Мора се основати опште удружење земаља на основу конкретних споразума у циљу давања узајамних гаранција о политичкој независности и територијалном интегритету како великих тако и малих држава.

У погледу овог суштинског исправљања неправде и афирмације права сматрамо да смо

блиски партнери свих влада и народа који су се удружили против империјалиста. Не можемо се раздвајати према интересу и делити према циљевима. Остајемо до краја заједно.

Спремни смо да се боримо и да наставимо борбу све док се не остваре ови аранжмани и споразуми, али само због тога што желимо да преовлада право и што тежимо праведном и стабилном миру и то таквом миру који се може обезбедити само отклањањем главних провокација чији је циљ изазивање рата, које овај програм отклања. Нисмо љубоморни на величину Немачке и у овом програму нема ничег што би је поткопавало. Не пребацујемо јој ни због којег достигнућа нити изузетности у науци нити мирољубивих подухвата, којима се она истакла и која су завидна. Не желимо да је повредимо нити да на било који начин блокирамо њен легитиман утицај или моћ. Исто тако не желимо да се борима против ње ни оружјем нити непријатељским трговинским аранжманима уколико је вољна да се удружи с нама и са другим мирољубивим земљама света у споразумима о правди, закону и поштену поступању. Једино што желимо је то да заузме равноправно место међу народима света - новог света у коме сада живимо - уместо места господара.